

Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A. (BIG InfoMonitor):

- Wymienia informacje gospodarcze (informacje o dłużnikach - konsumentach i przedsiębiorcach) pomiędzy bankami, a wszystkimi sektorami gospodarki.
- **Prowadzi Rejestr Dłużników BIG oraz jako jedyny z BIGów w Polsce posiada bezpośredni dostęp do baz Biura Informacji Kredytowej i Związku Banków Polskich.**
- **Raporty z BIG InfoMonitor pobierają, średnio co 2 sekundy**, banki komercyjne i spółdzielcze oraz przedsiębiorcy z większości branż (firmy pożyczkowe, leasingowe, telekomunikacyjne itp.).
- Wysyła do dłużnika wezwania do zapłaty, z informacją o konsekwencjach niespłacenia długu, a potem wpis do Rejestru Dłużników BIG jest skuteczny.

ODZYSKUJ SWOJE NALEŻNOŚCI

Motywacją dłużnika do spłaty zobowiązań jest świadomość konsekwencji wpisania do Rejestru Dłużników BIG InfoMonitor. W efekcie dłużnikowi odmawia się udzielenia kredytów, pożyczek, przedstawia mniej korzystne warunki współpracy.

SPRAWDZAJ SWOICH KONTRAHENTÓW

Zanim podejmiesz współpracę z nowym kontrahentem, sprawdź czy spłaca on swoje zobowiązania. Wczesne wykrycie nierzetelnych kontrahentów to ograniczenie ryzyka poniesienia strat finansowych.

POTWIERDZAJ SWOJĄ WIARYGODNOŚĆ

Zdobądź Certyfikat Firmy Wiarygodnej Finansowo i dołącz do grona solidnych przedsiębiorców z zasadami.

InfoDług

Ogólnopolski raport o zaległym zadłużeniu
i niesolidnych dłużnikach

GRUDZIEŃ 2015 – 31. EDYCJA

SPIS TREŚCI

Wstęp	2
InfoDług w liczbach	5
Łączna kwota oraz rodzaj zaległych zobowiązań	6
Kobiety i mężczyźni	9
Profil niesolidnego dłużnika	10
Rozkład kwot zaległego zadłużenia	11
Struktura wiekowa	12
Ujęcie geograficzne	14
Rekordziści	18
Niesolidni dłużnicy okiem psychologa	19
O Raporcie InfoDług	22
Słownik pojęć	23

InfoDług jest pierwszym w Polsce raportem o osobach nieterminowo regulujących zobowiązania wobec banków i innych podmiotów. Informuje o niesolidnych dłużnikach znajdujących się w Rejestrze Dłużników Biura Informacji Gospodarczej InfoMonitor oraz w bazie Biura Informacji Kredytowej. Raport powstaje w oparciu o dane określone w Ustawie o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych. Mowa w nim o długach przeterminowanych powyżej 60 dni, przekraczających 200 złotych: w bankach, u dostawców usług masowych, w firmach pożyczkowych, transportowych oraz samorządach. Uwzględnione są również zaległości potwierdzone wyrokiem sądowym i tytułem wykonawczym, a także zgłoszone przez sądy niezapłacone na rzecz wymiaru sprawiedliwości: koszty sądowe, grzywny i nawijki.

SŁAWOMIR GRZELCZAK – Prezes Zarządu BIG InfoMonitor S.A.

Już po raz 31. przygotowaliśmy Raport InfoDług prezentujący problem nieterminowo regulowanych zobowiązań Polaków. Celem publikacji jest charakterystyka nadmiernego zadłużania się osób prywatnych poza ich realne możliwości finansowe. Od poprzedniego raportu dzieli nas niemal rok. W tym czasie pracowaliśmy nad nową metodologią przygotowywania analiz co wpłynęło na zmianę układu i zakresu raportu, sprawiło też, że nie porównujemy obecnych danych do poprzednich. Dla pełniejszego obrazu prezentowanego problemu wzbogaciliśmy raport – osobno pokazujemy zaległości w obsłudze zobowiązań pozakredytowych oraz kredytowych. Szerzej potraktowaliśmy także charakterystykę demograficzną niesolidnych dłużników.

BLISKO 2 MLN POLAKÓW NIE RADZI SOBIE ZE ZWROTEM 40,4 MLD ZŁ

Według nowej metodologii, łączna kwota zaległych płatności osób odnotowanych w Rejestrze Dłużników BIG InfoMonitor oraz w Biurze Informacji Kredytowej wyniosła na koniec sierpnia 2015 r. – **40,39 mld zł**. Na sumę tę składają się m.in. niespłacone kredyty hipoteczne i konsumpcyjne, pożyczki z pozabankowych firm pożyczkowych oraz niezapłacone rachunki za usługi telekomunikacyjne, telewizję kablową, prąd, gaz, czynsz za mieszkanie, alimenty, grzywny sądowe, mandaty za jazdę bez biletu.

Zaległe zobowiązania, przekraczające 200 zł z co najmniej 60-dniowym opóźnieniem, miało na koniec sierpnia – **1 977 284 Polaków**.

www.facebook.com/bigpl
www.facebook.com/licencjanazaufanie

WSTĘP

Zmniejszaniu się liczby osób z zaległościami w bazach BIG InfoMonitor i BIK sprzyjają: poprawiająca się sytuacja gospodarcza, spadające bezrobocie i rosnące płace. Widać wpływ tych pozytywnych czynników, choćby w statystykach jakości obsługi kredytów. Gdy przed rokiem problem spłaty dotyczył 8 zł na każde 100 zł zadłużenia kredytowego, teraz jest to 7,1 zł. Należy też mieć na uwadze, że część przeterminowanych długów może nie być uwzględniana w bazach BIK i BIG InfoMonitor po decyzji banków o sprzedaży portfeli kredytowych do firm windykacyjnych.

Rola transferu przeterminowanych wierzytelności rośnie. W zeszłym roku do firm windykacyjnych trafiło 13,4 mld zł, wobec 9,4 mld zł w 2013. Szacuje się, że ok. 90 proc. z tych wierzytelności pochodzi od banków. Tymczasem nie każda firma windykacyjna, która przejmie spóźniających się ze spłatą kredytobiorców, jako tzw. wierzyciel wtórny, decyduje się od razu na ich wpisanie do bazy BIG InfoMonitor. Jednocześnie konsekwencją sprzedaży jest wycofanie zaległości z bazy BIK, choć klientowi pozostaje zapis w historii kredytowej.

Z drugiej strony liczba osób posiadających zaległe płatności jak i ciążąca na nich kwota zaległości rośnie, m.in. w efekcie wzrostu popularności wykorzystania baz BIG i BIK. Coraz więcej firm, w tym zarządzających nieruchomościami, dostrzega we wpisywaniu dłużników do Rejestru BIG szansy na zmobilizowanie ich do terminowych płatności. Do baz BIK i BIG coraz chętniej sięgają też pożyczkodawcy. Obecnie już korzystają z BIK i BIG wszystkie liczące się firmy pożyczkowe.

Po raz pierwszy, dzięki rozdzieleniu osób, które z powodu nieterminowo regulowanych zobowiązań znajdują się w Rejestrze Dłużników BIG InfoMonitor, od osób z opóźnionymi kredytami w BIK, informujemy jak wygląda relacja

zaległości nie związanych z kredytami do zobowiązań kredytowych. Podajemy także u jakiej części osób problemy z obsługą bieżących płatności nakładają się na kłopoty z obsługą kredytów bankowych.

TYLKO CO SZÓSTA OSOBA MA PROBLEM Z KREDYTAMI I RACHUNKAMI

Niesolidnych dłużników w BIG InfoMonitor jest ponad 1,05 miliona, a w BIK powyżej 1,25 milionów. Z uwagi na obecność 327 tys. osób, w obu bazach, łączna liczba jest niższa i wynosi 1 977 284. Co szósty niepłacący terminowo – 327 tys. – ma problem zarówno z rachunkami, pożyczkami, alimentami jak i kredytami.

Jeśli chodzi o wartość zaległych zobowiązań, większość dotyczy kredytów. Z 40,39 mld zł – 29,2 mld zł przypada na zobowiązania obsługiwane nieterminowo wobec banków, a 11,18 mld zł m.in. wobec dostawców usług masowych, samorządów i sądów. Co zrozumiałe, wyższa jest też średnia kwota zaległego zadłużenia kredytowego (27 741 zł) jednej osoby niż zaległości pozakredytowych (8 933 zł).

CO TRZECIA OSOBA NARAŻA WIARYGODNOŚĆ Z POWODU NIEWYSOKICH KWOT

Niemal 1/3 osób z zaległościami ma do oddania co najwyżej 2 tys. zł. Z pewnością przy odrobinie mobilizacji i dyscypliny, dla sporej części są to pieniądze możliwe do spłaty. Choć zapewne są i tacy dla których 2 tys. zł to znacząca suma. Można przypuszczać, że niektórzy bagatelizują niewysokie zaległości, zapominają o nich, albo nie mają świadomości ich istnienia. Częstym błędem kredytobiorców jest np. spłata samej raty, podczas gdy przy opóźnieniu, pojawiają się też dodatkowo karne odsetki. W przypadku firm telekomunikacyjnych jest to np. przejście do innego operatora i zerwanie trwającej jeszcze umowy z poprzednim, bez pełnego rozliczenia się. Jaki jednak nie byłby

10 LAT

tyle może widnieć zobowiązanie w rejestrze BIG, jeśli nie zostanie spłacone.

14 DNI

wierzyciel ma na usunięcie z Rejestru BIG informacji o dłużniku, jeśli ten spłacił zaległość.

powód powstania zaległości, trzeba sobie zdawać sprawę z konsekwencji. Obecność w bazie BIG oraz opóźnienia w spłacie kredytu w BIK mogą spowodować, że zaciągnięcie kolejnych zobowiązań okaże się niemożliwe. Banki czy firmy oferujące towary i usługi z odroczonym terminem płatności nie będą chciały zaufać takiej osobie.

NAJLEPIEJ RADZĄ SOBIE MIESZKAŃCY POŁUDNIOWO-WSCHODNIEJ POLSKI

Raport InfoDług po raz kolejny pokazuje również jak Polacy w zależności od miejsca zamieszkania różnią się „moralnością płatniczą”. Terminowa spłata zobowiązań znacznie gorzej idzie mieszkańcom Polski północno-zachodniej. Pozytywnie wyróżniają się natomiast Polacy ze wschodniej oraz południowo-wschodniej części kraju. W woj. podkarpackim, podlaskim, lubelskim, małopolskim i świętokrzyskim na 100 dorosłych mieszkańców przypada od 3,4 do 4,5 osób niespłacających zobowiązań w terminie. W zachodniopomorskim, lubuskim, kujawsko-pomorskim jest takich osób 8 i więcej na każde 100.

Północno-zachodnia i południowo-wschodnia Polska różnią się również skłonnością do zadłużania się. Np. na Lubelszczyźnie przeciętnie kredyty ma 39 osób na 100 dorosłych mieszkańców, a na ziemi lubuskiej ze stolicami w Zielonej Górze i Gorzowie Wielkopolskim można spotkać 53 kredytobiorców na 100 dorosłych Polaków.

Na podejście do spłaty zobowiązań i zaciągania kredytów przekładają się społeczne i obyczajowe różnice. Polska południowo-wschodnia jest bardziej katolicka i tradycyjna. W północno-zachodniej w sprawach obyczajowych i gospodarczych przeważają poglądy liberalne. Gdy na południowym-wschodzie i wschodzie nie ma pieniędzy, prędzej ograniczy się potrzeby

i zaciśnie pasa lub poprosi się o pomoc rodzinę. Na północy i zachodzie aspiracje do podniesienia poziomu życia, nawet poprzez kredyt, są bardziej zauważalne i mniej chętnie wyciąga się tu rękę po pożyczkę do bliskich.

NAJWIĘKSZE KŁOPOTY MAJĄ OSOBY MIĘDZY 45 A 54 ROKIEM ŻYCIA

Szerokie ujęcie demograficzne problemu przeterminowanych długów pokazało także, że kwestia inaczej wygląda w różnych grupach wiekowych. Najlicniejszą grupę, bo prawie co czwartą osobę nieterminowo regulującą zobowiązania – stanowią 35-44 latkowie. Natomiast najbardziej obciążonymi zaległościami są 45-54 latkowie. Choć przeciętna kwota zaległości dla wszystkich dorosłych Polaków wynosi 20,4 tys. zł, to jednak znacząco różni się w zależności od wieku niesolidnego dłużnika. W najmniejszym stopniu kłopoty z przeterminowanymi kredytami i płatnościami mają osoby wkraczające w dorosłe życie. Potem wartość przeciętnych zaległości systematycznie rośnie wraz z wiekiem i zaczyna spadać dopiero u osób po 54 roku życia.

Ten aspekt zaległości szerzej omawia w zamieszczonym na końcu publikacji komentarzu, psycholog społeczny Roman Pomianowski. Jako praktyk w problematyce nadmiernego zadłużenia, prezes Stowarzyszenia Program Wsparcia Zadłużonych, wskazuje na liczne gospodarcze, społeczne i psychologiczne konsekwencje tego zjawiska. Zwraca również uwagę na zbyt surową ocenę społeczną jakiej poddawane są w Polsce osoby nieradzące sobie z terminowym regulowaniem zobowiązań.

INFODŁUG W LICZBACH

40,39 mld zł tyle wynosi **łącna kwota zaległych zobowiązań** osób nieregulujących terminowo zobowiązań

1 977 284 **liczba osób** nieregulujących terminowo zobowiązań

6,3% **udział osób** posiadających **zaległe zobowiązania** wśród **dorostych Polaków**

20 428 zł to **wartość** zaległego zobowiązania przypadająca na **osobę** nieregulującą terminowo zobowiązań

31% **osób** ma zaległości nieprzekraczające **2 tys. zł**

53% **osób** ma zaległości nieprzekraczające **5 tys. zł**

60,5% to **udział mężczyzn** wśród osób posiadających **zaległe zobowiązania**

11,18 mld zł to **łącna kwota zaległych zobowiązań pozakredytowych**

1 251 181 **liczba osób** nieregulujących terminowo **zobowiązań pozakredytowych**

8 933 zł to **średnia kwota** zaległego zobowiązania pozakredytowego przypadająca na **osobę**, która nie reguluje terminowo **zobowiązań pozakredytowych**

63,6% to **udział mężczyzn** wśród osób posiadających **zaległe zobowiązania pozakredytowe**

29,21 mld zł to **łącna kwota zaległych zobowiązań kredytowych**

1 053 125 **liczba osób** posiadających **zaległe zobowiązania kredytowe**

27 741 zł to **średnia kwota** zaległego zobowiązania kredytowego przypadająca na **osobę** posiadającą zaległe **zobowiązania kredytowe**

55,6% to **udział mężczyzn** wśród osób posiadających **zaległe zobowiązania kredytowe**

 kolor odpowiadający łącznej kwocie zaległych zobowiązań

 kolor odpowiadający zaległym zobowiązaniom pozakredytowym

 kolor odpowiadający zaległym zobowiązaniom kredytowym

15 mln

informacji o zaległościach i terminowo spłacanych zobowiązaniach widnieje w bazie BIG InfoMonitor.

ŁĄCZNA KWOTA ORAZ RODZAJ ZALEGŁYCH ZOBOWIĄZAŃ

Łączna kwota zaległych zobowiązań (pozakredytowych i kredytowych) odnotowanych w Rejestrze Dłużników prowadzonym przez BIG InfoMonitor oraz w Biurze Informacji Kredytowej, na koniec sierpnia 2015 r. wyniosła łącznie:

40,39 miliarda złotych

z czego:

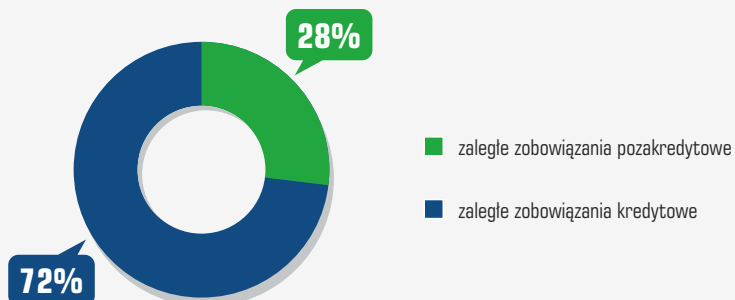
11,18 mld zł

to zaległe zobowiązania pozakredytowe

29,21 mld zł

to zaległe zobowiązania kredytowe

Udział zaległych zobowiązań kredytowych i pozakredytowych

źródło: BIG InfoMonitor

ŁĄCZNA KWOTA ORAZ RODZAJ ZALEGŁYCH ZOBOWIĄZAŃ

LICZBA OSÓB NIEREGULUJĄCYCH TERMINOWO ZOBOWIĄZAŃ

1 977 284

liczba osób posiadających zaległe zobowiązanie

1 251 181

liczba osób z zaległym zobowiązaniem pozakredytowym

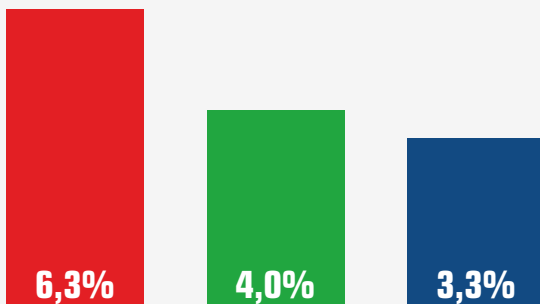
1 053 125

liczba osób z zaległym zobowiązaniem kredytowym

327 022

osób z 1 977 284 niesolidnych dłużników ma zaległe zobowiązania w obu bazach: BIG i BIK, stąd ostateczna liczba osób z problemami nie jest sumą posiadających zobowiązania pozakredytowe i kredytowe.

Procentowy udział osób posiadających zaległe zobowiązania w liczbie dorosłych Polaków

- pozakredytowe i kredytowe łącznie
- pozakredytowe
- kredytowe

źródło: BIG InfoMonitor

11,5
MIESIĄCA

to średni czas przez jaki informacja na temat zaległego zobowiązania znajduje się w Rejestrze BIG InfoMonitor.

ŁĄCZNA KWOTA ORAZ RODZAJ ZALEGŁYCH ZOBOWIĄZAŃ

ŚREDNIA WARTOŚĆ ZALEGŁEGO ZOBOWIĄZANIA PRZYPADAJĄCA NA OSOBĘ Z OKREŚLONEGO TYTUŁU

20 428 zł średnia wartość zaległego zobowiązania

8 933 zł średnia wartość zaległego zobowiązania pozakredytowego

29 418 zł średnia wartość niezapłaconych alimentów

5 807 zł średnia wartość wierzytelności windykowanej

3 745 zł średnia wartość zaległości wynikającej z prawomocnego wyroku sądowego z tytułem wykonawczym

2 059 zł średnia wartość niezapłaconych rachunków telekomunikacyjnych

761 zł średnia wartość niezapłaconych kar za jazdę bez biletu

27 741 zł średnia wartość zaległego zobowiązania kredytowego

224 820 zł średnia wartość zaległego kredytu mieszkaniowego

20 753 zł średnia wartość zaległego kredytu konsumpcyjnego

6 590 zł średnia wartość zaległości w karcie kredytowej, koncie osobistym

KOBIETY I MĘŻCZYŹNI

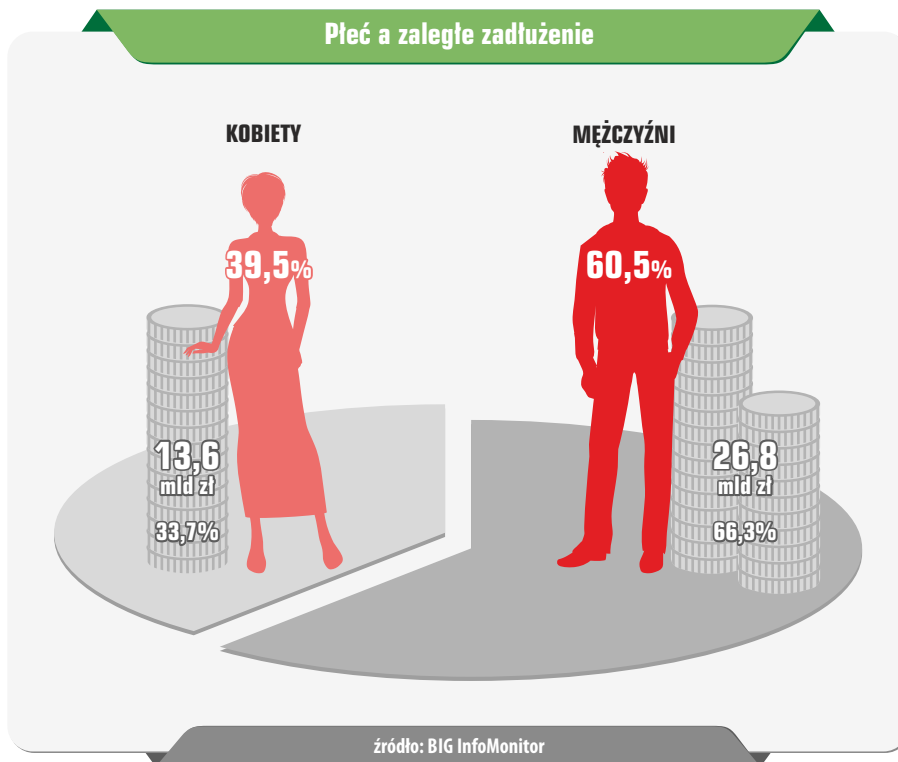
Wśród osób posiadających zaległe zobowiązania kredytowe i pozakredytowe dominują mężczyźni. Jest ich ponad 1 196 tys. (60,5 proc.). Kobiet, które nie regulują terminowo zobowiązań jest

blisko 781 tys. (39,5 proc.). Jeszcze większy udział mężczyźni mają w łącznej kwocie zaległości na rzecz dostawców usług masowych, samorządów, firm pożyczkowych, sądów i banków – 66,3proc. (26,8 mld zł). Na kobiety przypada – 33,7 proc. (13,6 mld zł).

35%

dłużników spona zaległe zadłużenie po otrzymaniu wezwania do zapłaty z informacją, że jeśli tego nie zrobi trafi do bazy BIG InfoMonitor.

Płeć a zaległe zadłużenie

25%

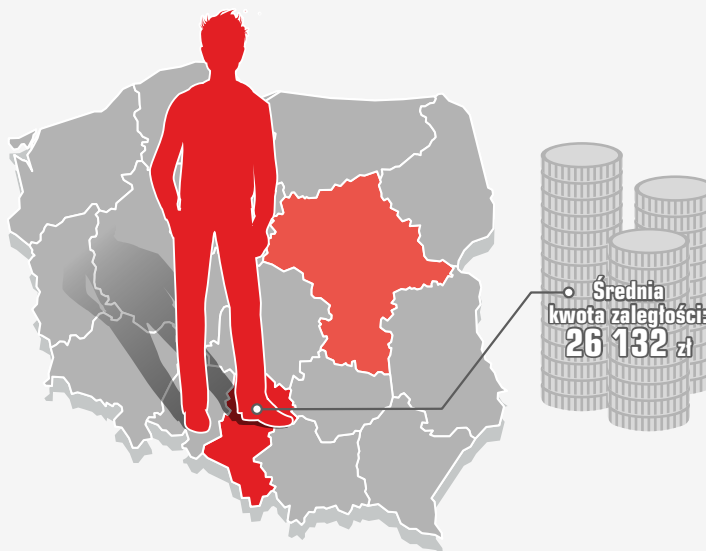
osób oddaje zaległości tuż po tym jak wpisano je do Rejestru Dłużników BIG InfoMonitor.

PROFIL NIESOLIDNEGO DŁUŻNIKA

Statystycznie niesolidny dłużnik to **mężczyzna** w wieku **od 35 do 44 lat**, mieszkaniec **Śląska lub Mazowsza**. Właśnie z tych dwóch województw pochodzi ponad ¼ osób nieterminowo regulujących zobowiązania. Średnie zaległe zadłużenie takiego statystycznego Polaka – 35-44 latka z woj. śląskiego wynosi

26 132 zł. Osoba ta częściej ma problem ze spłatą **rachunków i alimentów** niż **kredytów**. Kredyty znajdują się na dalszym planie, choć również odgrywają znaczącą rolę. W zaległościach kredytowych osobom w wieku 35-44 lat dorównują Polacy, którzy ukończyli 65 rok życia.

Profil niesolidnego dłużnika

źródło: BIG InfoMonitor

ROZKŁAD KWOT ZALEGŁEGO ZADŁUŻENIA

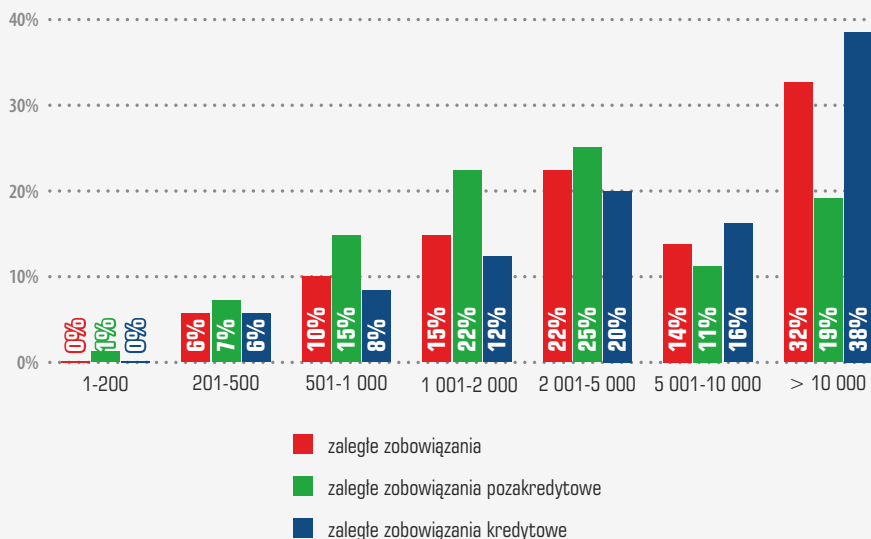
31 proc. osób ma łączną wartość zaległych zobowiązań nieprzekraczającą 2 tys. zł, kolejnych 22 proc. nierzetelnych dłużników nie jest w stanie zwrócić kwot między 2 a 5 tys. zł. Oznacza to, że ponad połowa osób ma zaległości nie wyższe niż 5 tys. zł. Najwyżej ustawiony przez nas próg 10 tys. zł

zaległości przekracza jedna trzecia (32 proc.). Stosunkowo duża grupa posiadających zaległości poniżej 2 tys. zł pokazuje, że spora część niesolidnych dłużników przy zwiększonym wysiłku i dyscyplinie finansowej mogłaby dać sobie radę z problemem.

20 tys.

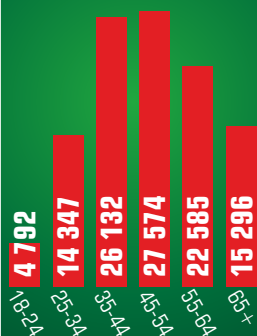
osób od stycznia do października 2015 r. sprawdziło w BIG InfoMonitor czy nie znajdują się w Rejestrze Dłużników.

Podział osób według wartości posiadanych zaległości

źródło: BIG InfoMonitor

PRZECIĘTNA ZALEGŁOŚĆ W RÓŻNYCH GRUPACH WIEKOWYCH [zł]

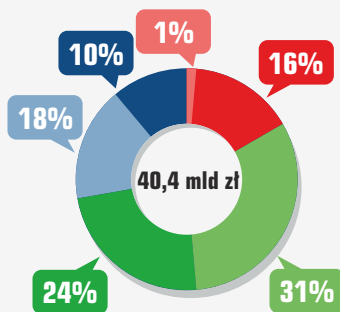
WARTOŚĆ ZALEGŁYCH ZOBOWIĄZAŃ W POSZCZEGÓLNYCH GRUPACH WIEKOWYCH

Największa część kwoty zaległych zobowiązań przypada na osoby w wieku **35-44** lata. To do nich należy ponad 30 proc. z blisko 40,4 mld zł sumy zaległości Polaków. Jest to też grupa wiekową, która najczęściej ma kłopot z nieopłacanymi na czas rachunkami i ratami kredytów. Niemal co czwarta osoba z zaległymi płatnościami

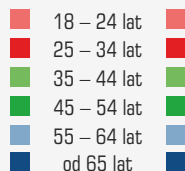
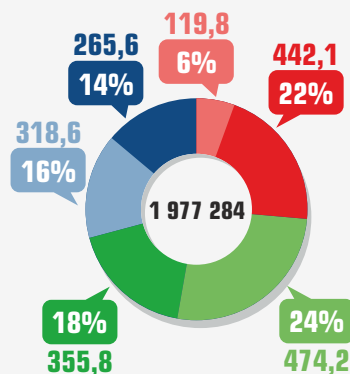
to 35-44 latek. Średnio ma on do oddania 26,1 tys. zł. Z największym obciążeniem na osobę zmagają się jednak starsze pokolenie – osoby między **45 a 54** rokiem życia. Ich przeciętna zaległość przekracza **27,5 tys. zł**. Najniższą średnią kwotę zaległego zobowiązania mają osoby w wieku **18-24 lata, jest to 4,8 tys. zł**.

Wiek a zaległe zadłużenie

Jaka część ogółu zaległości przypada na: 18-24 latków, 25-34 latków, itd.

Ile osób (w tys.) posiadających zaległości ma lat: 18-24, 25-34, itd.

źródło: BIG InfoMonitor

STRUKTURA WIEKOWA

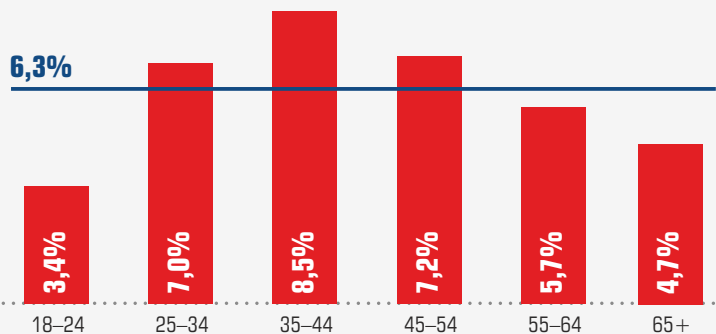
Gdy weźmiemy pod uwagę ile przeciętnie osób na 100 dorosłych Polaków ma kłopot z zaległymi zobowiązaniami, to średnia wypada na poziomie 6,3 proc. (63 osoby na 1000 mają niezapłacone na czas zobowiązania). Powyżej tej przeciętnej

wypadają osoby od 35 do 54 roku życia. Przy czym, największe prawdopodobieństwo spotkania osoby niezapłacającej terminowo występuje wśród 35-44 latków. Niesolidnych dłużników najmniej jest wśród osób młodych i najstarszych.

14,7 mln

raportów sprawdzających osoby prywatne i firmy pobrali klienci BIG InfoMonitor od stycznia do listopada 2015 r.

Udział osób z zaległymi zobowiązaniami w danej grupie wiekowej

źródło: BIG InfoMonitor

4 NA 10

osób z najwyższymi zaległościami w spłacie rachunków, alimentów i kredytów to mieszkańcy Mazowsza.

UJĘCIE GEOGRAFICZNE

Najwięcej – 14,3 proc. osób posiadających zaległe zobowiązania mieszka w województwie śląskim oraz w mazowieckim – 12,3 proc. W następnych województwach nierzetelnych dłużników jest mniej niż 10 proc. z prezentowanej w raporcie liczby blisko 1,98 mln. Najmniej pochodzi z województwa podlaskiego (2,1 proc.), opolskiego (2,2 proc.) oraz świętokrzyskiego (2,3 proc.).

Województwo	Łączna kwota zaległości w zł	Liczba osób posiadających zaległe zobowiązanie	Średnia zaległość w zł na osobę
Dolnośląskie	3 616 569 187	192 340	18 803
Kujawsko-Pomorskie	2 332 429 261	142 987	16 312
Lubelskie	1 366 143 455	80 128	17 050
Lubuskie	1 091 917 844	68 127	16 028
Łódzkie	2 632 388 631	136 956	19 221
Małopolskie	2 771 707 644	114 656	24 174
Mazowieckie	7 106 545 494	242 243	29 336
Opolskie	801 666 346	45 253	17 715
Podkarpackie	1 136 837 825	59 052	19 251
Podlaskie	771 248 117	41 596	18 541
Pomorskie	3 152 501 086	137 969	22 849
Śląskie	5 536 671 675	282 850	19 575
Świętokrzyskie	718 378 460	47 501	15 123
Warmińsko-mazurskie	1 317 341 454	87 026	15 137
Wielkopolskie	3 652 329 280	182 803	19 980
Zachodniopomorskie	2 386 904 228	115 798	20 613
SUMA:	40 391 579 987	1 977 284	

UJĘCIE GEOGRAFICZNE

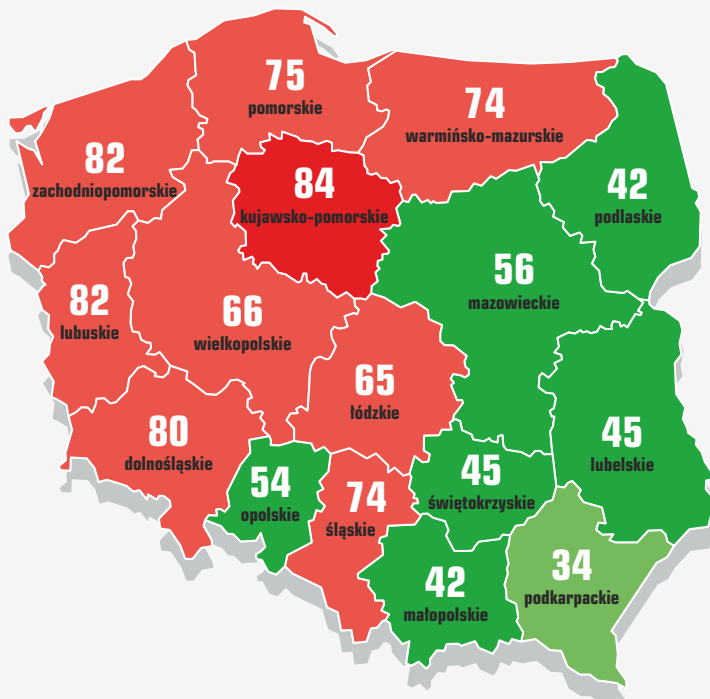
Biorąc pod uwagę liczbę osób z zaległymi zobowiązaniami w stosunku do ogółu dorosłych mieszkańców województwa, największe prawdopodobieństwo na spotkanie osoby z kłopotami finansowymi występuje w województwie **kujawsko-pomorskim**. **Na 1000** mieszkańców tego województwa **84** mają zaległe zobowiązania (8,4 proc.). Równie wysoki udział osób z problemami finansowymi można zaobserwować wśród

mieszkańców województwa zachodniopomorskiego (8,2 proc.), lubuskiego (8,2 proc.) oraz dolnośląskiego (8 proc.). Statystycznie najmniej osób z zaległymi zobowiązaniami w populacji dorosłych mieszkańców występuje na **Podkarpaciu** – **34 osoby na każde 1000** (3,4 proc.). Niewielu jest też w Małopolsce i na Podlasiu – 42 na każde 1000 dorosłych osób. Wyraźnie widać różnice między Polską północno-zachodnią, a południowo-wschodnią.

200 zł

to minimalna kwota, za którą można osobę prywatną wpisać do rejestru dłużników, minimalnego pułapu nie ma dla zgłoszeń pochodzących z sądów.

Liczba osób z zaległymi zobowiązaniami na 1000 dorosłych mieszkańców danego województwa

źródło: BIG InfoMonitor

60 DNI

tyle czasu co najmniej musi być przeterminowana płatność, aby mogła znaleźć się w BIG, wyjątek stanowią wyroki sądowe z tytułem wykonawczym (14 dni od wysłania wezwania) oraz płatności na rzecz sądów.

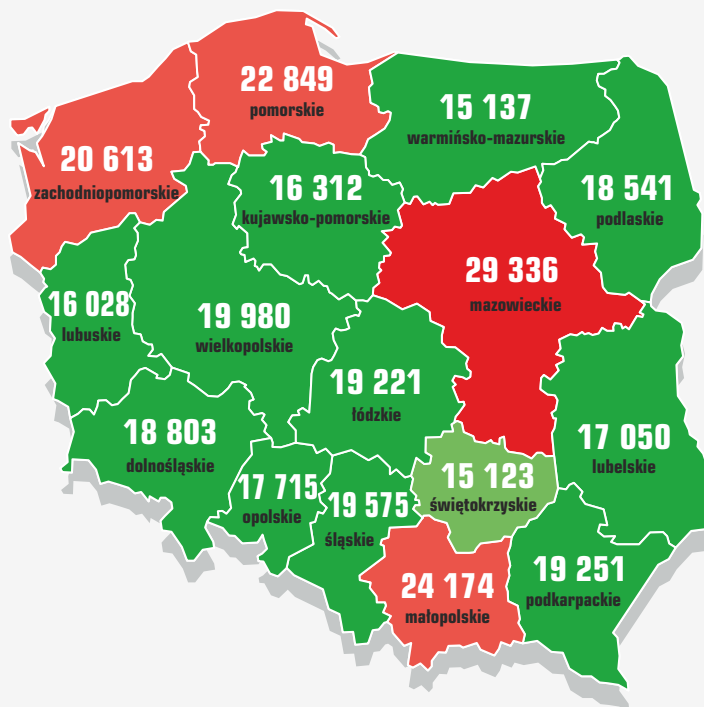
UJĘCIE GEOGRAFICZNE

KWOTY ZALEGŁYCH ZOBOWIĄZAŃ W PODZIALE NA WOJEWÓDZTWA

Średnia wartość zaległego zobowiązania na osobę jest najwyższa w województwie **mazowieckim** – wynosi **29 336 zł**. Z kolei najniższa wartość średniego zaległego zobowiązania charakteryzuje mieszkańców województwa **świętokrzyskiego** – **15 123 zł** – jest to niemal o połowę mniej niż na Mazowszu. Przeciętnie

niewiele ponad 15 000 zł zaległości na osobę wypada też w woj. warmińsko-mazurskim. Znacznie mniejsze sumy niż w woj. mazowieckim czy choćby małopolskim (24 174 zł) mają także do zwrotu mieszkańcy woj. lubuskiego i kujawsko-pomorskiego, odpowiednio 16 028 zł i 16 312 zł.

Średnia wartość zaległego zobowiązania na osobę w poszczególnych województwach (w zł)

źródło: BIG InfoMonitor

UJĘCIE GEOGRAFICZNE

REKORDZIŚCI W WOJEWÓDZTWACH

Oсоба z najwyższymi zaległościami w każdym województwie (w zł)

46 214 636
Mężczyzna
54 lat

14 019 237
Mężczyzna
44 lat

58 701 882
Mężczyzna
59 lat

2 050 210
Mężczyzna
29 lat

24 646 834
Mężczyzna
60 lat

18 927 099
Mężczyzna
66 lat

97 778 023
Mężczyzna
65 lat

10 162 499
Mężczyzna
34 lat

39 249 914
Mężczyzna
53 lat

6 389 158
Mężczyzna
55 lat

30 295 923
Mężczyzna
64 lat

15 559 694
Mężczyzna
30 lat

3 144 761
Mężczyzna
31 lat

6 432 973
Mężczyzna
44 lat

10 175 296
Mężczyzna
57 lat

16 444 858
Mężczyzna
61 lat

źródło: BIG InfoMonitor

30 DNI

przed wpisem dłużnika do rejestru, wierzyciel musi wręczyć mu wezwanie do zapłaty lub je wysłać. Do wpisu do BIG nie jest jednak konieczne potwierdzenie odbioru wezwania przez dłużnika.

1 zł

tyle kosztuje wpis do BIG InfoMonitor dłużnika alimentacyjnego przez osobę prywatną.

REKORDZIŚCI

Na pierwszym miejscu, wśród osób o najwyższej kwocie zaległych zobowiązań znajduje się **mężczyzna w wieku 65 lat** pochodzący z województwa **mazowieckiego**. Jego łączna suma zaległych zobowiązań wynosi **97,8 mln zł**. Kwota zaległości drugiej osoby na liście, również **mężczyzny w wieku 59 lat** pochodzącego z województwa **lubelskiego**, jest prawie o połowę niższa i wynosi **58,7 mln zł**.

10 osób o najwyższych wartościach zaległych zobowiązań posiadają łącznie **397 mln zł** zaległości. Stanowi to **1 proc.** całej sumy zaległych zobowiązań.

TOP 10 osób z najwyższymi kwotami zaległych zobowiązań (w zł)

97 778 023
MAZOWIECKIE
Mężczyzna
65 lat

58 701 882
LUBELSKIE
Mężczyzna
59 lat

46 214 636
DOLNOŚLĄSKIE
Mężczyzna
54 lat

39 249 914
PODKARPACKIE
Mężczyzna
53 lat

30 295 923
POMORSKIE
Mężczyzna
64 lat

28 183 010
DOLNOŚLĄSKIE
Kobieta
61 lat

26 988 925
MAZOWIECKIE
Mężczyzna
46 lat

24 646 834
ŁÓDZKIE
Mężczyzna
60 lat

23 769 970
MAZOWIECKIE
Kobieta
62 lat

21 096 756
MAZOWIECKIE
Mężczyzna
36 lat

Kwota zaległych zobowiązań ogółem: 397 mln zł (1%)

źródło: BIG InfoMonitor

NIESOLIDNI DŁUŻNICY OKIEM PSYCHOLOGA

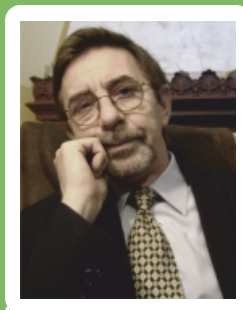
Polacy w porównaniu do obywateli innych krajów nie są szczególnie mocno zadłużeni¹. Jednakże około 2 miliony osób nieregulujących terminowo swych zobowiązań musi niepokoić. Wskazuje to na znaczącą skalę tzw. zagrożenia bezpieczeństwa finansowego i socjalnego polskich rodzin. Z drugiej strony instytucjom gospodarczym, finansowym oraz przedstawicielom administracji pokazuje skalę problemu tzw. „ryzykownych klientów” – osób rejestrowanych w BIG, jako klientów o ograniczonej możliwości zaciągania nowych zobowiązań lub wymagających pomocy.

Szczególnie niepokoi sytuacja pokolenia młodych oraz „seniorów”. Obie grupy stanowią kategorię wyjątkowego zagrożenia – wchodzący w dorosłość już na stracie mają poważny balast długu i negatywną historią kredytową. Z kolei w przypadku osób starszych wiadomo, że zadłużają się najczęściej aby „załatać” deficyt w bieżących kosztach utrzymania. Pożyczają aby mieć na stałe opłaty – czynsz, energię, żywność oraz na wydatki związane z leczeniem. W dodatku ta ostatnia grupa dłużników najłatwiej zaciąga małe zobowiązania i najprościej poddaje się egzekucji komorniczej poprzez automatyczne zajęcia rent i emerytur, skutkujące dramatycznym pogorszeniem sytuacji socjalnej.

Szczegółowa analiza szkód wynikających z zadłużenia przekracza ramy niniejszego Raportu. Warto jednak podkreślić powszechnie znane, choć bardziej złożone niż na pozór wydaje się, zależności pomiędzy problemami finansowymi dłużników, a innymi problemami osobistymi i społecznymi.

Do najistotniejszych zagrożeń należą:

- **utrzymywanie się i utrwalanie groźnych trendów na polskim rynku pracy.** W liczbie 1 563,5 tys. osób bezrobotnych, aż 897,1 tys. stanowią osoby długotrwale bezrobotne. Większość z nich nie jest zainteresowana podjęciem legalnej pracy i to wyłącznie z powodów fiskalnych i egzekucyjnych. Według danych GUS w 2013 r. w Polsce pracowało „na czarno” 1 078 tys. osób. Straty PKB z tego powodu szacowane są na 14,5 proc.
- **nasilenie się przemocy ekonomicznej,** której skalę dopiero uczymy się określać oraz zagrożenia dla trwałości małżeństw i rodzin – według różnych szacunków aż 1/3 wszystkich, z 66 132 rozwodów w 2013 r., miało tło ekonomiczne;
- **zagrożenie stanu zdrowia** psychicznego – oczywistą konsekwencją stresu zadłużenia, w szczególności chronicznego, są zaburzenia psychosomatyczne – nadciśnienie tętnicze, choroba wrzodowa itd. Towarzysząca nadmiernemu zadłużeniu wyuczona bezradność dłużnicza sprzyja narastaniu w Polsce epidemii depresji. Według danych Komendy Głównej Policji, w minionym roku samobójstwo popełniło 6165 osób – z czego 35 proc. z powodów ekonomicznych;
- **zagrożenie wykluczeniem ekonomicznym** – finansowym oraz społecznym znaczącej części populacji dorosłych obywateli, którzy jako „ryzykowni klienci” zostają praktycznie wyeliminowani z legalnego, regulowanego prawem bankowym, rynku usług finansowych. Tym samym zdani są na korzystanie z mniej bezpiecznych źródeł pożyczania pieniędzy, opartych o ogólne zasady kodeksu cywilnego.

ROMAN POMIANOWSKI

*Stowarzyszenie Program
Wsparcia Zadłużonych*

*Psycholog, inicjator Programu
Wsparcia Zadłużonych z Poznania.
Promuje wykorzystanie teorii
wyczonej bezradności
w pomaganiu osobom zadłużonym
oraz uzależnionym.*

¹ **Diagnoza Społeczna** J. Czapiński i T. Panek 2015

ZAGUBIENIE, BIERNOŚĆ I UCIECZKA

(66 proc.) to dominujące postawy osób nadmiernie zadłużonych, wobec posiadane-go problemu.

NIESOLIDNI DŁUŻNICY OKIEM PSYCHOLOGA

Złożona natura problemu oraz brak doświadczeń powodują, że kwestia nadmiernego zadłużenia dopiero oczekuje na rzetelną analizę psychospołeczną. Obecnie klimat wokół tematu przeciwdziałania zadłużeniu przyjmuje raczej skrajne formy: od żądania radykalnych działań pomocowych państwa – polska odmiana ruchu – polska odmiana ruchu poszkodowanych przez banki, po przeciwieństwo, że długi są prywatną, indywidualną sprawą zadłużonego i musi on poradzić sobie z nimi sam.

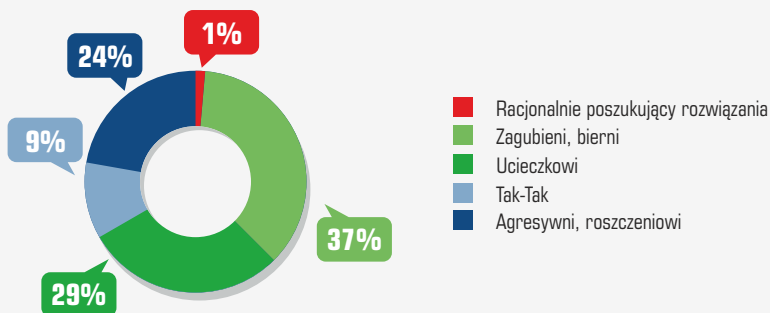
Istotnym czynnikiem tworzącym raczej niekorzystną atmosferę wokół problemu zadłużenia

oraz prób poszukiwania rozwiązań jest obserwowane powszechnie, pokazywane także najczęściej przez media, destruktywne zachowa-

Przeciwdziałanie zadłużeniu przyjmuje raczej skrajne formy: od żądania radykalnych działań pomocowych państwa – polska odmiana ruchu poszkodowanych przez banki, po przeciwieństwo, że długi są indywidualną, prywatną sprawą zadłużonego i musi on poradzić sobie z nimi sam.

nie samych zadłużonych. Z przeprowadzonych przeze mnie badań² wynika, że osoby nadmiernie zadłużone najczęściej przyjmują jedną z prezentowanych postaw:

Postawy osób nadmiernie zadłużonych

źródło: BIG InfoMonitor

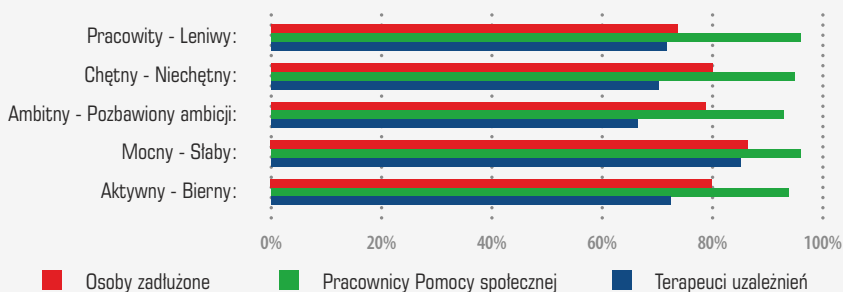
² Zadłużenie jako problem polityki społecznej. R. Pomianowski /2012/ w Nieobecność społeczna Z. Galor i B. Bittner /red/ Poznań.

NIESOLIDNI DŁUŻNICY OKIEM PSYCHOLOGA

Niestety dominujące nieefektywne strategie działania nadmiernie zadłużonych nie dają szans na konstruktywne rozwiązanie problemu, pogłębiają tylko szkody, uruchamiając pełny cykl spirali zadłużenia. Skutkiem ubocznym takich zachowań jest negatywne postrzeganie przez społeczeństwo osób zadłużonych – utrwalające

stereotyp dłużnika jako osoby: leniwej, niechętniej, pozbawionej ambicji, słabej i biernej. W badaniach przeprowadzonych jednocześnie wśród osób zadłużonych, pracowników pomocy społecznej oraz terapeutów uzależnień wynika, że opinie przedstawicieli ośrodków pomocy społecznej na temat dłużników są skrajnie niekorzystne i bardzo mocno odbiegają od tego co myślą o sobie sami zadłużeni.

Wizerunek – stereotyp dłużnika, ustalony w oparciu o metodę dyferencjału semantycznego, wykres pokazuje % odpowiedzi negatywnych cech dłużnika

źródło: BIG InfoMonitor

Rosnąca świadomość skali i złożoności problemu powoduje, że w wielu środowiskach podejmowane są próby budowania systemowych rozwiązań w zakresie wspierania osób zadłużonych w procesie odzyskiwania zdolności do obsługi swych zobowiązań³. Sprzyja temu wiele czynników:

- Istotna zmiana nastawienia wierzycieli, którzy coraz częściej preferują prougodowe strategie rozwiązywania sporu z dłużnikami.
- Zmiany prawa, w szczególności w zakresie upadłości konsumenckiej, dziedziczenia dłu-

gów, Bankowego Tytułu Egzekucyjnego, itd.

- Upowszechnienie się darmowej pomocy prawnej – od 1.01.2016 r. powstanie ponad 1500 punktów w całym kraju.
- Wzmocnienie pozasądowych strategii rozwiązywania sporów poprzez docenienie i częstsze wykorzystywanie profesjonalnych mediacji.
- Upowszechnianie się konstruktywnych form samopomocy osób zadłużonych, np. Wspólnoty Dłużników Anonimowych.

³ Np. Program Wsparcia Zadłużonych w Poznaniu: www.programwsparcia.com

1334

osoby ogłosiły upadłość konsumencką od stycznia do września 2015 r.

PARTNER MERYTORYCZNY

BIK

BIURO INFORMACJI KREDYTOWEJ

AUTOR: BIG InfoMonitor S.A.
ul. Z. Modzelewskiego 77
02-679 Warszawa

Raport jest opracowywany przez zespół w składzie:

BIG InfoMonitor: Halina Kochalska,
Diana Borowiecka, Sławomir
Grzelczak, Mariusz Hildebrand,
Marek Jagła

BIK: Waldemar Rogowski, Sławomir
Grzybek, Alina Stahl

Grafika: Gravity Edyta Zipser-Hejduk

Każdorazowe wykorzystanie i cytowanie danych zawartych w niniejszym raporcie wymaga podania źródła oraz wiodącego autora raportu – **Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A.**

Raport InfoDług to pierwsze w Polsce tego typu opracowanie traktujące o osobach nieterminowo regulujących zobowiązania oraz o wartościach ich zaległości.

Pokazuje problem w podziale na województwa, wiek i płeć dłużników. Powstaje w oparciu o bazy Biura Informacji Gospodarczej InfoMonitor oraz Biura Informacji Kredytowej. Od tego wydania wyłączyliśmy z analiz dłużników pochodzących z Bankowego Rejestru Związku Banków Polskich. Tym samym, obecny raport zawiera wyłącznie dane spełniające definicję informacji gospodarczych (IG), według Ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych. Oznacza to, że w przypadku osób prywatnych zaległości przekraczają 200 zł i są przeterminowane powyżej 60 dni. Obok nich są również informacje o zaległościach potwierdzonych wyrokiem sądowym i tytułem wykonawczym, a także zgłoszone przez wymiar sprawiedliwości zaległości wobec sądów z tytułu kosztów sądowych, zasądzonych grzywien oraz nawiązek na rzecz państwa.

Nowa metodologia bezpośrednio wpłynęła na główne liczby prezentowane w publikacji, dlatego też w aktualnej edycji nie odwołujemy się wprost do wcześniejszych wartości.

Raport po raz pierwszy ukazał się w sierpniu 2007 roku.

Jak pokazują dane bankowe aż 91 proc. Polaków spłaca zobowiązania terminowo, budując swoją pozytywną historię kredytową oraz wiarygodność finansową. Istnieje jednak wśród konsumentów grupa klientów, która na czas nie wywiązuje się ze swoich zobowiązań. Należy jednak podkreślić różnicę pomiędzy osobami, które często nie z własnej winy znalazły się czasowo w trudnym poło-

zeniu, a osobami, które już zaciągając zobowiązanie wiedziały, że nie będą mogły się z niego wywiązać.

Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A. zbiera i udostępnia dane o wiarygodności finansowej konsumentów i przedsiębiorców.

Raport powstał w oparciu o dane określone zgodnie z Ustawą o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych. W przypadku informacji przekazanych przez kredytodawców lub dostawców usług masowych są to długi przekraczające 200 złotych i przeterminowane powyżej 60 dni.

Informacje o zachowaniach płatniczych **wspierają banki i przedsiębiorców w minimalizowaniu ryzyka biznesowego i odzyskiwaniu zaległych należności poprzez prowadzenie Rejestru Dłużników BIG** oraz oferowanie dostępu do baz danych zawierających informacje gospodarcze na temat sumiennosci płatniczej konsumentów i przedsiębiorców. Korzystanie z tych informacji daje przedsiębiorcom i konsumentom możliwość minimalizowania ryzyka związanego z podejmowaniem współpracy z nowymi partnerami przy sprzedaży usług i produktów z wydłużonym terminem płatności, czyli **ochronę przed niewypłacalnymi i nieuczciwymi kontrahentami.**

Współpraca przedsiębiorcy z Biurem Informacji Gospodarczej umożliwia także **uzyskanie przewagi nad konkurencją** w danej branży poprzez unikanie współpracy z nierzetelnymi kooperantami. **Zapewnia również najtańszą, skuteczną formę odzyskiwania należności** od kontrahentów zalegających ze spłatą zobowiązań.

SŁOWNIK POJĘĆ

Osoba nieregulująca terminowo zobowiązań

– Polka lub Polak, który posiada zaległe zobowiązanie.

Zaległe zobowiązanie – zobowiązanie powyżej 200 zł o terminie zaległości powyżej 60 dni zarejestrowane w Rejestrze Dłużników BIG InfoMonitor lub w bazie BIK.

Zaległe zobowiązanie pozakredytowe – zobowiązanie z różnych tytułów, np. usług telekomunikacyjnych, płatności za energię elektryczną, gaz, wodę, ścieki, płatności alimentacyjnych, windykowanych zobowiązań finansowych powyżej 200 zł o terminie zaległości powyżej 60 dni zarejestrowane w Rejestrze Dłużników BIG InfoMonitor.

Zaległe zobowiązanie kredytowe – zobowiązanie z tytułu zaciągniętych w bankach i SKOK-ach kredytów bankowych oraz zaciągniętych pożyczek w firmach pożyczkowych powyżej 200 zł o terminie zaległości powyżej 60 dni zarejestrowane w bazie BIK.

Indeks zaległości – relacja procentowego udziału danego województwa w łącznej kwocie zaległych zobowiązań do procentowego udziału ludności zamieszkałej w danym województwie do liczby dorosłych Polaków; im indeks jest wyższy tym mieszkańcy danego województwa mniej rzetelnie spłacają swoje zobowiązania.

Dłużnik – każda osoba posiadająca zobowiązanie finansowe wobec banku, firmy telekomunikacyjnej lub jakiegokolwiek innego podmiotu gospodarczego lub instytucji – również osoba spłacająca zobowiązania w terminie.

Wierzyciel – firma, instytucja lub osoba fizyczna, uprawniona z mocy zobowiązania (podatkowego, cywilnoprawnego, kredytowego bądź ubezpieczeniowego) do otrzymania świadczenia pieniężnego od dłużnika.

Zaległe zadłużenie (ew. zaległe płatności; niespłacane zadłużenie) – łączna kwota zobowiązań zgłoszonych do Rejestru Dłużników BIG InfoMonitor oraz notowanych w BIK – wyższych niż 200 zł niespłacanych przez okres dłuższy niż 60 dni.

Rejestr Dłużników BIG – baza danych stworzona przez BIG InfoMonitor S.A., w której gromadzone są dane na temat dłużników niespłacających terminowo swoich zobowiązań, które następnie udostępniane są w formie raportów.

Biuro Informacji Gospodarczej (BIG) – instytucja gromadząca dane o nierzetelnych dłużnikach, np.: InfoMonitor. BIGi działają w oparciu o Ustawę o udostępnianiu informacji gospodarczej i wymianie danych gospodarczych z dnia 9 kwietnia 2010 r. (Dz. U. z dnia 14 maja 2010 r).

Biuro Informacji Kredytowej (BIK) – instytucja, która gromadzi i integruje dane dotyczące zobowiązań kredytowych klientów banków. Działa zgodnie z Ustawą o ochronie danych osobowych i gwarantuje każdemu możliwość sprawdzenia raz na 6 miesięcy swoich danych przekazywanych do BIK przez banki oraz SKOKi.

Informacja gospodarcza – szczegółowe informacje na temat zobowiązania pieniężnego podmiotu gospodarczego bądź osoby fizycznej, stanu postępowań dotyczących jego egzekwowania oraz kwestionowaniu przez dłużnika istnienia zobowiązania.

Obrót informacją gospodarczą – system stworzony, aby zmniejszyć ryzyko niewypłacalności w kontaktach biznesowych. Informacje gospodarcze są przekazywane do BIGów m.in. przez przedsiębiorców, samorządy, instytucje finansowe oraz spółdzielnie mieszkaniowe, a następnie udostępniane uczestnikom obrotu gospodarczego w formie raportów.

*Świąt pełnych radości i rodzinnego ciepła
oraz samych dobrych informacji
w Nowym 2016 Roku*

GRUPA BIK

BUDUJ DOBRĄ
HISTORIĘ

WSŁUCHAJ SIĘ W SWOJĄ HISTORIĘ KREDYTOWĄ

Organizator akcji edukacyjnej:

Patron honorowy:

Partnerzy akcji:

inspiracja
do działania

ODDADZĄ NA WEZWANIE

zaległości alimentacyjne
niewypłacone pensje
nieoddane pożyczki

Dane dłużnika:

Jadysz Zalega
imię i nazwisko

WEZWANIE DO ZAPŁATY
z ostrzeżeniem o możliwości wpisania dłużnika do
REJESTRU DŁUŻNIKÓW w BIG InfoMonitor

Odzyskaj Twoje pieniądze skutecznie jak banki

BIG InfoMonitor to skuteczny i prosty sposób odzyskiwania długów.
Wyślij darmowe wezwanie do zapłaty dłużnikowi, a po upływie 14 dni
wpisz go do Rejestru Dłużników, z którego korzystają banki w Polsce.
Wejdź na www.BIG.pl i sprawdź, jak odzyskać swoje pieniądze.

 BIG
InfoMonitor